

MINISTERSTVO VNITRA
generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR

Č.j. MV-54446-1/PO-PVP-2013

Kódové označení: ZOP-P
Praha 13. května 2013
Počet listů: 11

Schvaluje: plk. Ing. Drahoslav Ryba, v. r.
.....
generální ředitel HZS ČR

ZÁKLADNÍ ODBORNÁ PŘÍPRAVA - P

(ZOP-P)

Obsah

1. Charakteristika kurzu	3
2. Cíle vzdělávání	3
3. Rozsah znalostí absolventa	3
4. Časová dotace	4
5. Podmínky pro zařazení	4
6. Materiální zajištění účastníků kurzu	5
7. Ukončení kurzu	5
8. Učební osnovy	5

1. Charakteristika kurzu

Kurz „Základní odborná příprava - P“ (dále jen „ZOP-P“) je určen pro příslušníky HZS ČR, kteří nejsou zařazení v jednotkách požární ochrany, ale mohou samostatně vykonávat službu při zdolávání požárů¹ a jiných mimořádných událostí. **Prezenční výuku lze nahradit ve vymezených oblastech distanční výukou formou e-learningu.**

2. Cíle vzdělávání

Hlavním cílem kurzu je ověření odborných znalostí, dovedností a návyků příslušníků HZS ČR v oblastech působnosti HZS ČR, ověření odborné způsobilosti pro výkon služby na jimi zastávaných služebních místech, prohloubení komplexního přehledu o struktuře a úkolech HZS ČR a příprava na plnění služebních úkolů vyplývajících ze zastávaného služebního místa a zejména na plnění služebních úkolů na místě zásahu bez zařazení do jednotky PO a při zásahu v době mimo službu.

3. Rozsah znalostí absolventa

Zná:

- úkoly HZS ČR, zejména ve smyslu zákona o HZS ČR,
- základní organizační strukturu HZS ČR,
- práva a povinnosti příslušníků HZS tak, jak je upravují příslušná ustanovení zákona o HZS ČR a zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, která se týkají práv a povinností příslušníků HZS ČR,
- podmínky pro vznik a rozvoj požáru,
- druhy hasiv a jejich vhodnost pro hašení jednotlivých druhů požárů,
- zásady bezpečnosti při výjezdu, jízdě na místo a při příjezdu na místo zásahu,
- jednotlivá nebezpečí při zdolávání mimořádných událostí a zná způsoby ochrany před nimi,
- postupy základních činností při nejběžnějších zásazích jednotek PO,
- povinnosti fyzických osob na úseku požární ochrany,
- obecné zásady pro stanovení rozsahu poranění a poškození zdraví,
- zásady poskytování umělého dýchání a nepřímé srdeční masáže,
- druhy krvácení a způsoby zastavení vnějšího krvácení a ovlivňování vnitřního krvácení,
- protišoková opatření a způsob transportu raněných a nemohoucích,
- základy mezilidské komunikace.

Je seznámen:

- s úkoly a působností HZS ČR při výkonu státní správy,
- s úkoly HZS ČR v systému vnitřní bezpečnosti ČR, zejména s IZS a krizovým řízením,
- se systémem plošného pokrytí a s problematikou výkonu služby v jednotkách PO,

¹ § 72 odst. 1 zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů.

- se systémem požární prevence,
- s obecnými činnostmi prováděnými při bojových rozvinutích,
- se základními druhy požární techniky a věcných prostředků požární ochrany,
- s úkoly v oblasti ochrany obyvatelstva,
- se systémem psychologické služby HZS ČR,
- s pravidly používání informačních a komunikačních prostředků u HZS ČR,
- se zásadami nošení služebního stejnkroje.

Umí:

- provést základní opatření v případě vzniku požáru použitím hasících přístrojů a jednoduchých hasebních prostředků,
- provést základní opatření na místě dopravní nehody před příjezdem jednotky PO,
- poskytnout první pomoc,
- používat vybrané osobní ochranné prostředky ve vybavení jednotek PO,
- používat vybrané komunikační prostředky ve výbavě jednotek PO.

Absolvent má osvojené základní návyky pořadového vystupování a služební zdvořilosti příslušníka HZS ČR.

4. Časová dotace

Organizační část kurzu / Předmět		Počet hodin
	Organizační část kurzu – zahájení kurzu, závěrečná zkouška, ukončení kurzu	7
1.	Organizace HZS ČR a výkon státní správy	11
2.	Zdolávání mimořádných událostí	8
3.	Technické prostředky a technický výcvik	8
4.	Zdravotní a psychologická příprava	6
CELKEM		40 hodin

V pravomoci ředitele vzdělávacího zařízení je možnost úpravy obsahu učiva do 10 % rozsahu.

Pozn.: 1 hodina = 1 vyučovací hodina v rozsahu 45 minut.

V případě, že část kurzu je nahrazena e-learningovou formou, je minimální stanovený rozsah prezenční výuky 16 hodin a tato výuka vždy zahrnuje zkoušku odborné způsobilosti.

5. Podmínky pro zařazení

Podmínkami pro zařazení do kurzu je zdravotní, fyzická a osobnostní způsobilost příslušníka HZS ČR, který není zařazen v jednotce PO, a úspěšné absolvování kurzu ZOP - Z.

6. Materiální zajištění účastníků kurzu

Účastník kurzu musí mít u sebe doklady a vybavení pro účely výuky a pobytu ve vzdělávacím zařízení a musí být vybaven naturálními náležitostmi.

6.1 Doklady

- osobní doklady
- služební průkaz
- průkaz pojištěnce
- potvrzení o splnění podmínek pro zařazení do kurzu
- originál osvědčení o odborné způsobilosti.

6.2 Vybavení pro účely výuky

- sešity
- psací a kreslicí potřeby.

6.3 Naturální náležitosti

- pracovní stejnokroj II
- pracovní obuv, pracovní rukavice.

Vzdělávací zařízení vybaví příslušníka dalšími ochrannými prostředky pro výcvik.

Vzdělávací zařízení může vyžadovat popřípadě i další náležitosti, které budou uvedeny v povolání do kurzu.

7. Ukončení kurzu

Ukončení kurzu se provádí formou závěrečného testu.

7.1 Doklad o ukončení kurzu

Dokladem o ukončení kurzu je prodloužení platnosti osvědčení o odborné způsobilosti.

8. Učební osnovy

Vysvětlivky:

- U = učebna
- T = teorie
- P = praxe
- E = e-learning

Jsou-li v učebních osnovách uváděny odkazy na konkrétní právní předpisy případně interní akty řízení, rozumí se tím vždy předpisy v platném znění.

Učební osnovy nabývají účinnosti dnem schválení.

Předmět: 1 – Organizace HZS ČR a výkon státní správy				Počet hodin: 7	
Blok: 1 – Organizace HZS ČR a výkon státní správy				Počet hodin: 7	
Téma číslo	Počet hodin	Místo výuky	Způsob výuky	Téma výuky	Poznámky
1.1	1	U	T/E	Práva a povinnosti příslušníků HZS ČR (zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů) <ul style="list-style-type: none"> – charakteristika služebního poměru jako pracovně-právního vztahu (mj. rozkaz, hodnostní označení, oprávnění rozhodovat ve věcech služebního poměru, řízení ve věcech služebního poměru) – práva a povinnosti příslušníků vyplývající ze služebního poměru a zákona o HZS ČR – vyslání na služební cestu, převelení – odpovědnost příslušníků za škodu – služební kázeň – kázeňské odměny a tresty 	
1.2	2	U	T/E	Systém vnitřní bezpečnosti ČR <ul style="list-style-type: none"> – zákon o krizovém řízení – orgány krizového řízení – ochrana kritické infrastruktury – havarijní a krizové plánování Ochrana obyvatelstva <ul style="list-style-type: none"> – varování – evakuace – nouzové přežití – ukrytí – úkoly jednotek PO v oblasti ochrany obyvatelstva 	
1.3	1	U	T/E	Organizace a úkoly HZS ČR <ul style="list-style-type: none"> – poslání a úkoly HZS ČR vyplývající ze zákona o HZS ČR a dalších právních předpisů – organizační struktura HZS ČR Integrovaný záchranný systém <ul style="list-style-type: none"> – principy fungování – jednotlivé složky a jejich úkoly – úrovně řízení v IZS – úkoly a postavení HZS ČR v IZS – dokumentace IZS (poplachový plán kraje, havarijní plán kraje) 	

Téma číslo	Počet hodin	Místo výuky	Způsob výuky	Téma výuky	Poznámky
1.4	2	U	T/E	Činnost jednotek PO <ul style="list-style-type: none"> – plošné pokrytí – základní principy – organizační řízení – charakteristika, akceschopnost jednotky PO – operační řízení – základní charakteristika jednotlivých částí – základní zásady řízení zásahu, právo přednostního velení, velitel zásahu, štáb velitele zásahu 	
1.5	1	U	T/E	Požární prevence <ul style="list-style-type: none"> – výkon státní správy – orgány, předmět výkonu – povinnosti právnických a fyzických osob podle zákona o požární ochraně – principy požární bezpečnosti staveb 	

Předmět: 2 – Zdolávání mimořádných událostí				Počet hodin: 11	
Blok: 2 – Zdolávání mimořádných událostí				Počet hodin: 11	
Téma číslo	Počet hodin	Místo výuky	Způsob výuky	Téma výuky	Poznámky
2.1	1	U	T/E	Požár a jeho rozvoj - šíření požáru v objektech a mimo ně - základní taktické postupy zdolávání požáru	
2.2	2	U	T/E	Principy přerušení hoření a hasební látky - principy přerušení hoření - voda jako hasivo - pěna jako hasivo - hasicí prášky - inertní plyny jako hasivo - hasební účinky halonů	
2.3	1		T/E	Mimořádné události - klasifikace mimořádných událostí - obecné úkoly jednotek PO na místě zásahu	
2.4	3	U	T/P	Technické zásahy jednotek PO - zásahy při dopravních nehodách (taktické postupy jednotky a činnost složek IZS) - základní principy zásahů na vodní hladině (používaná technika a věcné prostředky, příklady zásahů) - základní principy zásahů při povodních - základní principy zásahů ve výškách (používaná technika a věcné prostředky, příklady zásahů) - charakteristika dalších typů technických zásahů prováděných s využitím vybavení zásahového automobilu v technickém provedení - základní principy zásahu při úniku nebezpečných látek	
2.5	4	U	T/E	Nebezpečí na místě zásahu - nebezpečí výbuchu, popálení, intoxikace - jiné metodické listy Bojového řádu jednotek PO – kapitola Nebezpečí (1N – 23N)	

Předmět: 3 – Technické prostředky a technický výcvik		Počet hodin: 8			
Blok: 3 – Základy pořadové přípravy, technického výcviku a technických prostředků		Počet hodin: 8			
Téma číslo	Počet hodin	Místo výuky	Způsob výuky	Téma výuky	Poznámky
3.1	1	U	T/P	Ochranné prostředky používané při zásahu <ul style="list-style-type: none"> – ochranný oděv pro hasiče, zásahová obuv, zásahové ochranné rukavice, přilba pro hasiče, pracovní polohovací pás, plovací vesta – ochranné vlastnosti – dýchací přístroj, ochrana dýchacích cest - základní informace – ochranné oděvy protichemické a proti sálavému teplu – základní informace 	
3.2	1	U	T/E	Základní druhy požární techniky a její použití <ul style="list-style-type: none"> – cisternová automobilová stříkačka – automobilový žebřík, automobilová plošina – technický automobil 	
3.3	2	U	T/P/E	Základy rádiového spojení a informačních technologií v HZS ČR <ul style="list-style-type: none"> – radiokomunikace v HZS ČR – zásady rádiového spojení – vybrané části Řádu analogové rádiové sítě HZS ČR a součinnosti v IZS – praktický nácvik radiokomunikace 	
3.4	2	U	P	Výcvik s přenosnými hasicími přístroji <ul style="list-style-type: none"> – praktický výcvik v obsluze a hašení za použití jednotlivých druhů přenosných hasicích přístrojů 	
3.5	2	U	P	Nácvik zásahu u dopravní nehody před příjezdem jednotky PO <ul style="list-style-type: none"> – zásady bezpečnosti (nebezpečí na místě dopravní nehody, usměrňování dopravy) – zhodnocení situace a komunikace s OPIS (ohlášení mimořádné události) – manipulace se zraněnými osobami 	

Předmět: 4 – Zdravotní a psychologická příprava				Počet hodin: 8	
Blok: 4.1 – Zdravotní příprava				Počet hodin: 6	
Téma číslo	Počet hodin	Místo výuky	Způsob výuky	Téma výuky	Poznámky
4.1.1	0,5	U	T/P	Základy anatomie a fyziologie – základní životní funkce (vědomí, dýchání, srdeční akce)	
4.1.2	1	U	T/P	Obecné zásady stanovení rozsahu poranění nebo poškození zdraví – diagnostické známky a jejich význam – vyšetření poraněného, nácvik vyšetření – zajištění bezpečnosti poraněného i zachránce	
4.1.3	1,5	U	T/P	Poskytnutí první pomoci v rámci neodkladné resuscitace - kardiopulmonální resuscitace – specifika resuscitace dospělých a dětí – defibrilace AED	
4.1.4	0,5	U	T/P	Šok a šokové stavy – příčiny – rozdělení – protišoková opatření	
4.1.5	1	U	T/P	Krvácení – krevní ztráta, význam pro organismus – druhy zevního krvácení – způsoby zastavení zevního krvácení – příznaky a projevy vnitřního krvácení	
4.1.6	1	U	T/P	Poranění pohybového aparátu – zlomeniny, vykloubení a podvrtnutí – poranění páteře – znehybnění – imobilizace – zásady dlahování	
4.1.7	0,5	U	T	Poranění hlavy, hrudníku a břicha – poranění hlavy – poranění hrudní dutiny – poranění břišní dutiny	

Předmět: 4 – Zdravotní a psychologická příprava				Počet hodin: 8	
Blok: 4.2 – Psychologická příprava				Počet hodin: 2	
Téma číslo	Počet hodin	Místo výuky	Způsob výuky	Téma výuky	Poznámky
4.2.1	2	U	T/E	Psychologická příprava <ul style="list-style-type: none"> – psychologická služba HZS ČR – psychologie záchranáře – systém posttraumatické intervenční péče – základy komunikace 	